

צריך שהשיח באלול יהיה - 'איך הולך אצלך האלול'?

להתכונן לצפות. שהרי לימים הנוראים יש השפעה אדירה על כל קיום המצוות והתורה שלנו, והשראת השכינה שהם גורמים. אנשים טועים - וחושבים שעבודת התשובה של אלול מהווה רק הכנה ועיצה לעבור בשלום את ימי הדין. האמת היא שהעבודה הזו יש לה מטרה בפני עצמה - לרומם את האדם! הציפיה להשראת השכינה, להמלכת הבורא - יש לה חשיבות בפני עצמה! צריך שהשיח באלול בין איש לרעהו תהיה - איך הולך אצלך האלול? איפה אתה אוהז באלול? הדרשה הזו תיצור אצלו את האוירה, ואת הרגש הנפשי שנדרש כדי לחוש כראוי את גדולת הימים הללו - ויתהפך לאיש אחר.

מנא לן דעבדינן זכר למקדש? א"ר יוחנן דאמר קרא {ירמיה ל-יז} כי אעלה ארוכה לך וממכותיך ארפאך נאם ה' כי נדחה קראו לך ציון היא דורש אין לה, 'דורש אין לה' - מכלל דבעיא דרישה. [מא.]

יש להבין מה מועילה הדרשה וה"זכר לחורבן" - הרי הגאולה תלויה במעשינו - והם אלו שימהרו את גאולתנו? אומר הסבא מקלם זצוק"ל שיש מצוה מיוחדת בעצם ה'צפיה לגאולה', כמו שכתוב 'לשכנו תדרשו'. **הגאון רבי ירוחם הלוי ליבוויץ זצוק"ל [המשגיח ממיר]** למד ממצוה זו ק"ו - אם למצוה פרטית של בנין ציון יש חיוב לצפות לחכות ולהתכונן, לימים אלו של אלול ר"ה ויה"כ - ודאי שצריך

בימים אלו צריך 'מעשים' טובים - שיפתחו לנו את שערי התשובה

מיד רץ לעצור את הבעיה, ורק אח"כ חזר לבקש פיתרון לגבי ההמשך. ראו עליו שהיראת חטא שלו היתה כל כך רצינית - עד שמיהר לסדר מיד - שהתקלה לא תמשך אפילו ירגע קל'. **הגאון רבי אליהו אליעזר דסלר זצוק"ל** מסביר עפ"י זה מדוע הפוסקים הורו להתחזק בימי התשובה דווקא ב'מעשים' טובים. לכאורה עיקר העבודה היא התעוררות לתשובה, מחשבות מוסר, וקבלות לעתיד. ואם כן מה הענין - ומה התועלת להדר בדיקדוקי הלכה [כ'פת פלטר'] שמן הסתם לא יצליח להתמיד בהם כל השנה? אלא כמו שבמעמד הר סיני שזכו לכתרים בזכות שהקדימו נעשה לנשמע - כך גם בימים חשובים אלו צריך 'מעשים' טובים - שיפתחו לנו את שערי התשובה שה' חצב ברחמיו המרובים.

אמר אייבו - הוה קאימנא קמיה דרבי אלעזר בר צדוק, אתא לקמיה ההוא גברא, א"ל קרייתא אית לי וכו', אריך? או לא אריך? א"ל לא אריך! הוה קא שביק ליה ואזיל, אמר: כדו הויתי דיירי בארעא הדא מ' שנין, ולא חמיתי בר אינש מהלך בארחן דתקנן כדנין! [מד:]

יש להבין ממה רבי אלעזר בר צדוק כל כך התפעל, עד שהעיד שלא ראה אדם ישר כמוהו בארץ? מסביר **הגאון רבי ישראל סלנטר זצוק"ל** שהערך האמיתי של היראת שמים נמדד לפי ההשפעה שלו על המעשים של האדם! יש הרבה שלומדים מוסר - וגם יכולים לומר רעיונות נפלאים במוסר וביסודות ההשקפה אבל השאלה האמיתית היא - כמה האדם מושפע מהדברים למעשה! אותו האדם - ברגע ששמע שהמצב הנוכחי בשדותיו לא ראוי -

ה'ריקנות' - היא הניגוד של 'עולם מלא' בתוכן פנימי

עולם פנימי מלא - עם שאיפות טהורות מפעמות לכל תוספת של מעלה רוחנית - זר לא יבין זאת! הניגוד של ה'ת"ח הוא ה'ריקנות' - השרירות לב והאדישות למצב הרוחני. השבח של המציל נפש מישראל - שהוא כאילו הציל 'עולם מלא' - כי זה הפסגה שאליה כל יהודי אמור לשאוף. אפילו הריקנים שבה - 'מלאים' מצוות כרימון - כי מצווה גוררת מצווה, וממלאת את הלב בשמחה של מצווה - שפותחת נתיב ל'עולם מלא'!

ואמר ר' זירא ואיתימא ר' חנינא בר פפא בא וראה, שלא כמדת הקב"ה מדת בשר ודם, מדת בשר ודם כלי ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק, אבל מדת הקב"ה מלא מחזיק ריקן אינו מחזיק, שנא' {דברים כח-א} והיה אם שמוע תשמע וגו', אם שמוע - תשמע, ואם לאו - לא תשמע. [מו.]

מבואר שצריך להיות 'כלי מלא' כדי לקבל ולהחזיק את התורה והיראת שמים. **הגאון רבי שלמה ולבה זצוק"ל** מדבר על כך שלכל ת"ח יש

החטבה הכי גדולה - יכול להינתן רק ל'אדם השלם'!

מסביר **מרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל** שאמנם יש דרגות רבות של בני אדם, וכל אחד יקבל שכר טוב לפי דרגתו - אבל שלמות הטוב תינתן רק למי שמושלם בעבודת ה'! האב הרחמן רצה להיטיב בהטבה הכי גדולה ששייך - ולכן ודאי שהוא ברא את העולם בעיקר עבור 'האדם השלם'! באמת יש בעולם מיליארדי בני אדם שמכניסים את הבורא במעשיהם - והוא מקיים את כולם בשביל קומץ קטן של - שעושים את רצונו! בשעה שאדם יתבונן ויבין כמה כל מעשה טוב חשוב לפני ה' - יכנס בו חשק להרבות כבוד שמים, ולעשות נחת לבורא יתברך שמו.

ואמר חזקיה א"ר ירמיה משום רשב"י ראיתי בני עלייה והן מועטין אם אלף הן אני ובני מהן אם מאה הם אני ובני מהן אם שנים הן אני ובני הן. [מה:]

מבואר כאן שיש בעולם רק מעט בני עליה, כך גם בגמרא יומא [לח:] שראה הקדוש ברוך הוא שצדיקים מועטין. ויש להבין הרי המסילת ישרים אומר שעיקר הבריאה היא עבור 'האדם השלם' - ומדוע לומר שהוא נברא רק עבור מיעוט קטן? מפני מה לא עדיף לומר שהעולם נועד עבור כל מי שמשתדל ומתאמץ, וגם אם נכשל - מזדכך בגיהנום, וזוכה לגן עדן?